

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРОЦЕС У СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ

PEDAGOGICAL PROCESS IN MIDDLE SCHOOL

УДК: 373.5.091:37.012

Ольга Іваницька

ORCID iD 0000-0001-5505-8849

доктор наук з державного управління, професор,
професор кафедри теорії та практики управління,
НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського»,
пр-т Перемоги, 37, 03056 м. Київ, Україна
oivanytska@rambler.ru

Алла Панченко

ORCID iD 0000-0002-4757-0583

кандидат наук з державного управління, доцент,
доцент кафедри управління,
Київський університет імені Бориса Грінченка,
вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, 04053 м. Київ, Україна
a.panchenko@kubg.edu.ua

Ганна Панченко

ORCID iD 0000-0001-6494-0980

старший викладач кафедри управління,
Київський університет імені Бориса Грінченка,
вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, 04053 м. Київ, Україна
g.panchenko@kubg.edu.ua

ЕКСПЕРТНЕ ОЦІНЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА В ЗАКЛАДІ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ З ВИКОРИСТАННЯМ ІКТ

У статті окреслено актуальність проведення експертного оцінювання у сфері освіти Нової української школи та, зокрема, професійної діяльності педагога. Визначено сутність експертного оцінювання як методу отримання узагальненої інформації, динамічного процесу, що змінюється, модернізується та являється важелем покращення ефективності освітнього процесу. Розроблено алгоритм поетапної організації експертного оцінювання діяльності педагога в закладі середньої освіти. Запропоновано карту оцінки (самооцінки) здатності фахівця до інноваційної діяльності. Для забезпечення об'єктивності процесу експертного оцінювання запропонований механізм оцінювання діяльності педагога з використанням ІКТ на прикладі оцінювання готовності педагога до впровадження інновацій.

Ключові слова: діяльність педагога; експертне оцінювання; експертне оцінювання діяльності педагога; заклад середньої освіти; ІКТ; оцінювання.

Вступ. Початок ХХІ століття став періодом освітніх реформ в Україні, спрямованих на створення такої системи освіти, яка б відповідала вимогам як суспільства, так і європейського освітнього простору. В умовах реформування освіти в Україні перед сучасною школою постають завдання необхідності комплексного вивчення всіх значущих освітніх процесів у динаміці та взаємозв'язку, роз-

робки і впровадження критеріїв якості освітнього процесу, інтенсивного впровадження експертного оцінювання задля створення системи забезпечення якості загальної середньої освіти.

Відтак у системі освіти розпочалося розроблення, обговорення та прийняття на державному рівні документів, що регламентують не тільки організацію навчально-виховного про-

цесу в загальній середній освіті, а і оцінювання результатів, створення системи забезпечення якості. Нещодавно розпорядженням Кабінету Міністрів України було схвалено Концепцію реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. У Концепції визначено формулу нової школи, яка передбачає, що «...наскрізне застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі має стати інструментом забезпечення успіху Нової школи... ІКТ суттєво розширяють можливості педагога, оптимізують управлінські процеси, таким чином формуючи в учня важливі для нашого сторіччя технологічні компетентності» (Розпорядження Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]).

Тому на часі переорієнтація шкільної освіти з екстенсивного знаннєвого підходу до навчання, коли засвоєний обсяг знань і вмінь учнів був визначальним у формуванні дитини, на особистісно орієнтований, що ґрунтується на оцінці значущості отриманої освіти для розвитку кожної конкретної особистості, її соціалізації та самореалізації в подальшому власному та суспільному житті. Реалізація мети державної національної політики щодо всебічного розвитку особистості вимагає постійного аналізу та оцінки задля створення науково обґрунтованих методик оцінювання якості роботи всіх підструктур закладів середньої освіти в цілому і кожного педагогічного працівника зокрема. Це зумовлює необхідність створення системи експертного оцінювання діяльності педагога та вдосконалення технологій здійснення експертизи з використанням ІКТ.

Дослідження проблеми оцінювання в закладах середньої освіти, здійснювали українські та зарубіжні науковці. Зокрема, у працях В. Бондара, В. Кременя, С. Кримського, В. Олійника обґрунтовано філософські, соціальні та педагогічні концепції оцінювання. Дослідники даної проблеми пропонують використовувати механізми експертизи для оцінки важливих компонентів освітньої діяльності, а саме: О. Боднар, О. Касьянова – для оцінювання діяльності загальноосвітніх навчальних закладів, Л. Ващенко, Л. Даниленко, В. Лазарєв, В. Паламарчук – для оцінки освітніх інновацій; А. Єрмола, Е. Литвиненко – для оцінки ефективності управління навчально-виховним процесом; Т. Лукіна, Г. Єльнікова, Л. Петренко – для оцінки якості освіти. Науковці стверджують, що жодна з відомих систем оцінювання не є абсолютно досконалою.

Необхідність подальших досліджень експертного оцінювання зумовлене також низкою суперечностей між:

- станом наукової розробленості проблем експертного оцінювання і управлінською практикою оцінювання діяльності педагога;
- потребою підвищення об'єктивності, валідності, надійності оцінювання діяльності педагога

та недостатньою нормативною базою щодо впровадження технологій експертного оцінювання;

- високими вимогами до організації експертного оцінювання та відсутністю професійних компетенцій в експертів-практиків тощо.

Мета статті полягає в узагальненні практики застосування експертного оцінювання діяльності педагога в закладі загальної середньої освіти з використанням ІКТ.

Експертне оцінювання діяльності педагога. Виклики до інтенсивного впровадження експертизи в освіті зумовлені: процесами євроінтеграції та підвищенням вимог до стандартів освіти; суттєвими реформами в суспільстві і в освіті; впровадженням нових підходів у діяльність закладів освіти; інтенсивною нормотворчістю; розвитком інноваційних технологій на ринку праці, що висуває вимоги до якості та змісту освіти; ефективністю експертизи як інструмента інституалізації змін (ініціатив) в освітній галузі тощо.

Як зазначає В. Огнев'юк, «... соціальна сутність вимірювання якості освіти і освітнього моніторингу визначається тим, що саме вони є основними засобами контролю і передачі соціального досвіду (змісту освіти) новому поколінню. ... необхідність створення системи освітніх стандартів та розроблення критеріїв оцінки досягнення мети» (Огнев'юк В., 2013, с. 4).

Результати дослідження. Освітня практика підтверджує, що експертне оцінювання – це живий динамічний процес, який змінюється, уточнюється, модернізується, але при цьому зберігаються і посилюються його управлінські функції. Забезпечуючи зворотній зв'язок між станом навчально-виховної діяльності школи і системою її управління, експертне оцінювання є важелем покращення ефективності освітньої діяльності.

Зокрема, О. Касьянова зазначає, що теоретичне осмислення сутності експертного оцінювання, аналіз наукових джерел та вивчення досвіду використання його в освіті зумовили виокремлення різних аспектів застосування (Касьянова О.М., 2011, с. 79). На думку І. Галяна «... експертне (лат. *expertus* – досвідчений) оцінювання (експертиза) – метод отримання узагальненої інформації шляхом оцінювання ситуації, події чи явища групою незалежних експертів» (Галян І. М., 2009, с. 21).

У загальному розумінні «оцінювання – це визначення якості, значення, цінності когось, чогось; складання уявлення, враження, висновків про когось, щось; визначення суті, характеру, ролі когось, чогось; визнання позитивних якостей, важливості, цінності когось, чогось» (Дубічинський В., 2016, с. 701). Основним критерієм експертного оцінювання є те, що процес оцінювання виконується особою (експертом) безпосередньо (Jorgensen M., 2004, с. 37).

Пропонуємо алгоритм поетапної організації експертного оцінювання діяльності педагога в закладі середньої освіти (див. Рис. 1).

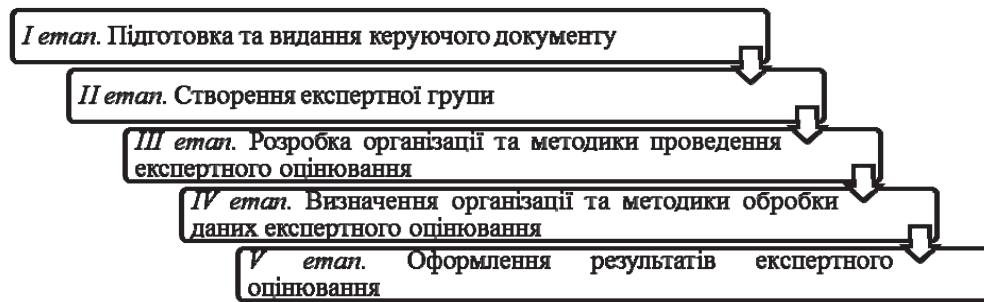

Рис. 1. Етапи експертного оцінювання

I етап. Підготовка та видання керуючого документа. Результатом першого етапу є документ, в якому повинні бути відображені такі питання як постановка задачі та цілей експерименту; обґрунтування необхідності дослідження; термін виконання робіт; задачі та склад групи управління; фінансування та матеріальне забезпечення робіт.

II етап. Створення експертної групи. Для керівництва роботою призначається керівник експертної групи, який формує групу управління та відповідає за організацію її роботи. Цей етап повинен відбуватись в певній послідовності, а саме усвідомлення розв'язуваної проблеми; визначення областей діяльності, пов'язаних з проблемою; визначення кількості експертів в групі; отримання згоди експертів на участь в роботі; складання уточненого списку.

III етап. Розробка організації та методики проведення експертного оцінювання. Експертна група визначає місце і час проведення експертного оцінювання; кількість і задачі етапів дослідження; форму проведення експертного оцінювання; порядок фіксації та збору результатів; склад необхідних документів.

IV етап. Визначення організації та методики обробки даних експертного оцінювання, що передбачає рішення наступних завдань: уточнюються задачі, що поставлені перед експертною групою; встановлюється термін обробки даних; визначаються процедури, алгоритм та засоби проведення обробки даних.

V етап. Оформлення результатів експертного оцінювання. Результати експертного оцінювання варто готувати за певним алгоритмом: аналіз результатів; складання звіту; обговорення результатів; ознайомлення з результатами експертизи.

Результати експертного оцінювання доцільно поділити на три групи: факти (відомості, матеріали, спостереження), коментарі (думки експертів, трактування фактів, гіпотези), прогнозування (перспективи розвитку, необхідні ресурси, можливі загрози, прогнози).

Підсумковим етапом експертного оцінювання є експертний висновок – це документ, оформлений відповідно до встановлених вимог, що містить мотивовану експертну оцінку, тобто думку, судження експерта про предмет експертного оцінювання.

Прикладом експертного оцінювання діяльності педагога у закладі середньої освіти є атестація педагогічних працівників, що здійснюється за Типовим положенням про атестацію педагогічних працівників (Про затвердження Змін до Типового положення про атестацію педагогічних працівників, 2013). При цьому атестаційна комісія першого рівня формується зі складу педагогічних працівників та адміністрації закладу середньої освіти, які здійснюють експертне оцінювання діяльності педагога.

Для об'єктивності оцінювання діяльності педагога доцільно використовувати ІКТ, що дає можливість залучати більшу кількість експертів без прив'язки до місця проведення оцінювання.

Наведемо приклад оцінювання з використанням ІКТ готовності педагога до впровадження інновацій. Для цього було розроблено анкету «Готовність педагога до впровадження інновацій» (див. Рис. 2), завданням якої є оцінювання інноваційної компетентності педагога за шкалою від 1 до 5, що відповідає критеріям: 1-2 – низький рівень готовності до впровадження інновацій; 3-4 – достатній рівень готовності до впровадження інновацій; 5 – високий рівень готовності до впровадження інновацій, що свідчить про готовність до експериментальної діяльності та високої оцінки професійної майстерності.

До анкети були винесені наступні питання:

1. Інформованість про інноваційні явища в освіті.
2. Визначення змісту інноваційної діяльності.
3. Відбір найбільш ефективних педагогічних технологій реалізації змісту інновації.
4. Розробка педагогом інноваційної методичної продукції.
5. Підбір або розробка критеріїв оцінювання якості на основі інноваційної методичної продукції.
6. Організація педагогом самоосвіти для здійснення інноваційної діяльності.

Результати індивідуального оцінювання формувалися в зведеній таблиці та були оприлюднені модератором (див. Таблицю 1). В процедурі взяло участь 20 експертів. Середній бал по кожному із 6-ти запропонованих питань визначався як середнє арифметичне значень поставлених кожним експертом.

Готовність педагога до впровадження інновацій

Оцініть показники інноваційної компетентності від 1 до 5.
1 - це найменше значення, 5 - найбільше значення

*Обов'язкове поле

Прізвище Імя По батькові

Інформованість про інноваційні явища в освіті *

1
 2
 3
 4
 5
 Інше:

Визначення змісту інноваційної діяльності *

1
 2
 3
 4
 5
 Інше:

Відбір найбільш ефективних педагогічних технологій реалізації змісту інновацій *

1
 2
 3
 4
 5
 Інше:

Рис. 2. Вигляд анкети на екрані

Таблиця 1

Результат оцінювання фрагменту уроку експертами

Експерти	Питання 1	Питання 2	Питання 3	Питання 4	Питання 5	Питання 6
1	4	5	4	4	5	4
2	4	4	4	4	5	4
3	3	4	3	5	4	4
4	3	4	3	5	4	4
5	4	4	4	5	5	4
6	4	4	5	5	5	3
7	4	5	5	4	5	4
Середній бал	4,15	4,25	4	4,3	4,7	4,2

Для наочності отриманих результатів доцільно запропонувати зведену гістограму з використанням ІКТ (див. Рис. 3).

Для оцінки кожного з питань побудували «пелюсткову» діаграму з метою виявлення найвищих та найнижчих показників. Дане представлення відображає спектр відхилення результатів оцінювання кожного експерта. До складу експертів входив і автор уроку задля проведення самоаналізу та подальшого співставлення його результатів з оцінкою колег. Для прикладу пропонуємо ре-

зультати оцінювання експертами питання № 1 (див. Рис. 4).

За допомогою запропонованого інформаційно-технологічного механізму доцільно визначити ефективність певних аспектів діяльності педагога зокрема при його атестації.

До складу експертів пропонується включити незалежних експертів (членів піклувальної ради, представників громадськості, випускників минулих років, працівників РУО та методичної служби), членів адміністрації ЗНЗ, вчителів методистів,

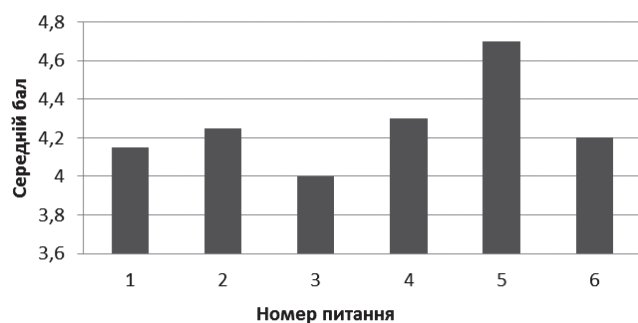

Рис. 3. Готовність педагога до впровадження інновацій

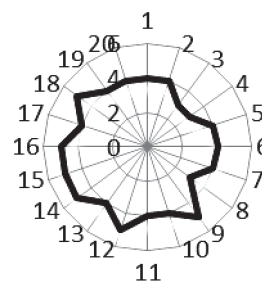

Рис. 4. Результати оцінювання експертами питання № 1

членів учнівського самоврядування. Кожному з них керівник експертної групи пропонує перелік питань, визначені критерії оцінювання та доступ до анкет, які розміщені на Google-диску. Певний вид діяльності педагога оцінюється в межах визначеного часового відрізка часу. Для високої достовірності результатів досліджуваного виду діяльності варто проводити оцінювання не одноразово, а принаймні один-два рази на рік в міжквартальний період. Це дозволить адміністрації закладу середньої школи, РУО та учасникам навчально-виховного процесу (батьківська громада, піклувальна рада, членами громадськості та ін.) проводити кореляцію, володіти інформаційною базою, приймати управлінські рішення щодо розвитку ЗНЗ, вдосконалення професійної майстерності педагогів та навчально-

виховного процесу загалом тощо. При необхідності результати оцінювання кожного етапу висвітлювати на сайті ЗНЗ. Проведене оцінювання сприятиме виробленню зведеного експертного висновку.

Іншим прикладом проведення експертного оцінювання є використання карти оцінки (самооцінки) здатності фахівця до інноваційної діяльності (див. Таблицю 2). За даною картою максимальна кількість балів по всім критеріям дорівнює 75. За загальною кількістю балів робиться висновок про рівень здатності фахівця до інноваційної діяльності: 51-75 балів відповідає високому рівню, 26-50 – середньому, 15-25 – низькому. У відповідності до кількості балів за окремий критерій робиться висновок про ступінь прояву, отже 25-21 – високий рівень, 20-11 – середній і 10-5 – низький.

Таблиця 2

Карта оцінки (самооцінки) здатності фахівця до інноваційної діяльності

№ п/п	Критерій оцінки	Ступінь прояву				
		1	2	3	4	5
1.	Мотивація					
1.1.	Допитливість					+
1.2.	Прагнення до успіху				+	
1.3.	Прагнення до лідерства				+	
1.4.	Прагнення отримати зовнішню оцінку				+	
1.5.	Прагнення до самовдосконалення				+	
	Всього за критерієм	5+4+4+4+4=21				
2.	Креативність					
2.1.	Незалежність суджень				+	
2.2.	Фантазія					+
2.3.	Прагнення до ризику		+			
2.4.	Чутливість до проблем				+	
2.5.	Критичність мислення			+		
	Всього за критерієм	4+5+2+4+3=18				
3.	Професійні здібності					
3.1.	Володіння методами дослідження				+	
3.2.	Здатність до перебудови діяльності			+		
3.3.	Здатність до співпраці					+
3.4.	Здатність акумулювати, використовувати чужий досвід					+
3.5.	Здатність до самоорганізації				+	
	Всього за критерієм	4+3+5+5+4=21				
	Всього	20+18+21=59				

За результатами карти оцінки (самооцінки) здатності фахівця до інноваційної діяльності (табл. 2) можна зробити висновок, що мотивація у респондента 21 бал, що відповідає високому рівню, креативність – 18 балів (середній рівень) і професійні здібності – 21 бал (високий рівень), загальна кількість балів – 59, що відповідає високому рівню здатності фахівця до інноваційної діяльності. Дане дослідження варто проводити з використанням ІКТ.

Висновки. Освітня практика підтверджує, що експертне оцінювання – це динамічний процес, що змінюється, уточнюється, модернізується, забезпечуючи зворотній зв'язок між станом професійної діяльності педагога та системою управління закладом середньої освіти. Основним критерієм якості експертного оцінювання є її переконливість, що забезпечується сукупністю зібраних реальних фактів, їхнім якісним аналізом та системним осмисленням. Сама стратегія експертного оцінювання,

безумовно, визначається уявленням, яким керується експерт при виборі критеріїв оцінювання якості об'єкту. Варто пам'ятати, що в будь-якому випадку результат експертного оцінювання несе на собі певний відбиток суб'єктивізму. В дослідженні представлено алгоритм поетапної організації експертного оцінювання діяльності педагога в закладі середньої освіти та його практичну реалізацію за допомогою ІКТ щодо визначення готовності педагога до впровадження інновацій та карти оцінки (самооцінки) здатності фахівця до інноваційної діяльності. Експертне оцінювання є супровідним механізмом демократизації та децентралізації управління освітою.

Подальших досліджень потребує розроблення інструментів експертного оцінювання задля розвитку закладу освіти, створення програм підготовки експертів з проведення експертиз визначення якості діяльності освітньої організації.

Література

1. Галян І. М. Психодіагностика: навчальний посібник / І. М. Галян. – К.: Академвидав, 2009. – 464с.
2. Касьянова О. М. Експерт в освіті: основні характеристики, методи відбору та оцінювання / О. М. Касьянова // Педагогіка формування творчої особистості у вищій та загальноосвітній школах: Зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т [голов. ред.: Суценок Т. І.]. – Запоріжжя: КПУ. – Вип. № 21 (73). – 2011. – С. 78-86.
3. Огнев'юк В. Реформування – як сутнісна характеристика сучасної освіти / В. Огнев'юк // Освітологія. – 2013. – Вип. 2. – С. 9-14.
4. Про затвердження Змін до Типового положення про атестацію педагогічних працівників. Наказ МОН № 1135 від 08.08.13 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/37013.
5. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029» від 14.12.2016 № 988-р – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#n8>
6. Jorgensen M. A review of studies on expert estimation of software development effort / M. Jorgensen // The Journal of Systems and Software. – Vol. 70. – 2004. – P. 37-60, DOI:10.1016/S0164-1212(02)00156-5. URL: <http://www.idi.ntnu.no/grupper/su/publ/ebse/RK15-reviewexpertestim-jorgensen-jss04.pdf>

References

1. Halian I. M. (2009). *Psychodiagnostyka: navchalnyi posibnyk* [Psychodiagnostics: Tutorial]. K.: Akademvydav, 464 (ukr).
2. Kasianova O.M. (2011). *Ekspert v osviti: osnovni kharakterystyky, metody vidboru ta otsiniuvannia* [Experts in education: basic characteristics, methods of selection and estimation]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii ta zahalnoosvitnii shkolakh*. Klyasych. pryvat. un-t. Sushchenko T. I. (Ed.). Zaporizhzhia: KPU, 21 (73), 78-86 (ukr).
3. Ohneviuk V. (2013). *Reformuvannia – yak sutnisna kharakterystyka suchasnoi osvity* [Reformation as the essential characteristic of modern education]. *Osvitohiia*, 2, 9-14 (ukr).
4. *Pro zatverdzhennia Zmin do Typovoho polozhennia pro atestatsiiu pedahohichnykh pratsivnykiv* [On approving Amendments to the Model Regulations on the attestation of teaching staff]. *Nakaz MON № 1135 vid 08.08.13 roku*. Available at: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/37013 (ukr).
5. *Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy «Pro skhvalennia Kontseptsii realizatsii derzhavnoi polityky u sferi reformuvannia zahalnoi serednoi osvity «Nova ukrainska shkola» na period do 2029»* [On approving a Concept of public policy in the area of reform of secondary education «New Ukrainian School» until 2029] vid 14.12.2016 № 988-r. Available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#n8> (ukr).
6. Jorgensen M. (2004). A review of studies on expert estimation of software development effort. *The Journal of Systems and Software*, 70, 37-60, DOI:10.1016/S0164-1212(02)00156-5. Available at: <http://www.idi.ntnu.no/grupper/su/publ/ebse/RK15-reviewexpertestim-jorgensen-jss04.pdf> (eng).

ЭКСПЕРТНОЕ ОЦЕНИВАНИЕ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПЕДАГОГА В УЧРЕЖДЕНИИ СРЕДНЕГО ОБРАЗОВАНИЯ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ИКТ

Иваницкая Ольга, доктор наук по государственному управлению, профессор, профессор кафедры теории и практики управления, НТУУ «КПИ имени Игоря Сикорского», пр-т Победы, 37, 03056 г. Киев, Украина, oivanytska@rambler.ru

Панченко Алла, кандидат наук по государственному управлению, доцент, доцент кафедры управления, Киевский университет имени Бориса Гринченко, ул. Бульварно-Кудрявская, 18/2, 04053 г. Киев, Украина, a.panchenko@kubg.edu.ua

Панченко Анна, старший преподаватель кафедры управления, Киевский университет имени Бориса Гринченко, ул. Бульварно-Кудрявская, 18/2, 04053 г. Киев, Украина, g.panchenko@kubg.edu.ua

В статье очерчена актуальность проведения экспертного оценивания в сфере образования Новой украинской школы и в частности профессиональной деятельности педагога. Определена суть экспертного оценивания как метода получения обобщенной информации, динамического процесса, который изменяется, модернизируется и является мерилем улучшения эффективности образовательной деятельности. Разработан алгоритм поэтапной организации экспертного оценивания деятельности педагога в учреждении среднего образования. Предложена карта оценки (самооценки) способности специалиста к инновационной деятельности. Для обеспечения объективности процесса экспертного оценивания предложен механизм оценивания деятельности педагога с использованием ИКТ на примере оценивания готовности педагога к внедрению инноваций.

Ключевые слова: деятельность педагога; ИКТ; оценивание; учреждение среднего образования; экспертное оценивание; экспертное оценивание деятельности педагога.

EXPERT ESTIMATION OF TEACHER ACTIVITY IN SECONDARY SCHOOL WITH USING ICT

Ivanitska Olga, Doctor of Public Administration, Professor of theory and practice of management, National Technical University of Ukraine «Kyiv Polytechnic Institute», 37 Victory Ave., 03056 Kyiv, Ukraine, oivanytska@rambler.ru

Panchenko Alla, PhD of Public Administration, Assistant professor of management department, Borys Grinchenko Kyiv University, 18/2 Bulvarno-Kudryavska Str., 04053 Kyiv, Ukraine, a.panchenko@kubg.edu.ua

Panchenko Ganna, Teacher of management department, Borys Grinchenko Kyiv University, 18/2 Bulvarno-Kudryavska Str., 04053 Kyiv, Ukraine, g.panchenko@kubg.edu.ua

This article outlines the relevance of expert estimation realization in education sector of New Ukrainian School and in particular of professional activity of the teacher to ensure the efficiency of educational and edifying process. The review of this article determines that the essence of expert estimation is the method of receiving of generalized information, the dynamic process that is changing, modernizing and is the lever of improving the efficiency of educational activities. It was elaborated the algorithm of phased organization of expert estimation of teacher professional activity in secondary school. It consists of five phases such as the preparation and edition the managing documents, the creation the expert group, the elaboration of the organization and methods of data processing and presentation of the expert estimation results. The proposed map estimation (self-estimation) is shows the abilities of specialist to innovate activity on the following criteria: motivation, creativity and professional skills in accordance with their degree of manifestation. In order to ensure the objectivity of expert estimation process the article proposes the mechanism of estimation of teacher activity with using ICT by the example of estimation of teacher reading to implementation of innovation. For this purpose the authors allocated the questionnaire «The teacher reading to implementation of innovation» on Google-disk. The moderator formed the summery table with the results of person estimation and made public for all experts. For clarity of obtained results, it suggested to build a histogram and «petal» diagram with using ICT for detected the highest and the lowest indicators. The article proposed information and technologic mechanism to install the efficiently of certain aspects of teacher activity in particular during his attestation.

Keywords: estimation; expert estimation; expert estimation of teacher activity; ICT; secondary school; teacher activity.

Стаття надійшла до редакції 02.04.2017

Прийнято до друку 25.05.2017